

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVIII. Ч. 56.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ-Йорк, СЕРЕДА, 25-го БЕРЕЗНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 25, 1981

No. 56. VOL. LXXXVIII.

Започаткована М. Фенвик акція в обороні М. Руденка набирає розмаху

Вашингтон. — 3 ініціативи конгресменів Миллсента Фенвика, відомої й віддані борборники за людські права в Україні й у всьому світі, був написаний нещодавно лист до всіх членів Палати Репрезентантів у справі оборони Миколи Руденка, життя якого є явно під загрозою в советському ув'язненні.

Як відомо, Руденко 19-го грудня минулого року оголосив безтермінову голодівку, а в середині березня мав бути підданий складній операції.

Лист М. Фенвика і її особисте звернення в справі рятунку М. Руденка викликало жахливий відгук серед конгресменів, і на її лист з 4-го березня вже зареагувало чимало законодавців, даючи свої підписи під іншим листом, і також з 4-го березня, зверненням до советських властей в обороні М. Руденка.

Багато з конгресменів, крім підпису під спільним листом до амбасадора СРСР Анастолія Добриніна в справі звільнення М. Руденка, написали і власні листи на різні інстанції в Советському Союзі, щоб полегшити долю голови Української Гельсінської групи, щоб добитися його звільнення.

Текст листа до Добриніна з 68-ми підписами конгресменів є такий: „Ми пишемо до Вас, щоб висловили нашу турботу за Миколою Руденкою, інваліда війни, відзначеного за хоробрість у бою, який тепер відбуває 12-річний засуд у таборі примусової праці в Мордовському комплексі. Нещодавній повідомлення подають до відомо, що здоров'я М. Руденка швидко погіршується, але, не зважаючи на це, він не буде звільнений від виконання виправних робіт.

Ми наполегливо прохаємо, щоб пана Руденка забезпечили дуже необхідною йому медичною опікою, і щоб його було звільнено від тяжкої фізичної праці. Нарешті і найбільш важливо: ми прохаємо, щоб М. Руденка було звільнено з табору примусової праці і дозволено йому подорожувати до З'єднаних Штатів Америки для медичного лікування й терапії.

Ми просимо Вас передати Президенту Брежнєву нашу глибоку турботу за пана Руденка — під цим листом по черзі підписи всіх 68-ми конгресменів.

Цей лист був вислідом окремого листа від Миллсента Фенвика до всіх понад чотирьох сот членів Палати Репрезентантів і після подібного листа від конгресмена Лоренса Кофліна з 13-го

дистрикту в Пенсильванії, який на прохання Уляни Мазуркевич, голови американської групи захисту національних і людських прав на Україні, написав свою вимовну підтримку заходів Миллсента Фенвика в Конгресі, про що він також поінформовав окремим листом головного редактора „Свободи“ 13-го березня, надсилаючи одночасно текст його особистого листа до начальника концентраційного табору, де тепер карється Микола Руденко.

Конгресмен Лоренс Кофлін в цьому листі поруч іншого пише: „Багато з моїх виборців у Пенсильванії довели до мого відомо їхнє велике схвилювання долею Миколи Руденка. Ми розуміємо, що пан Руденко — інвалід — через скалічення хребта під час його служби в Червоній Армії у Другій світовій війні, довше не буде користуватися звільненням від участі в тяжких виправних роботах. Ми сподіваємося, що викладете свої впливи, щоб переглянути умови Руденкового ув'язнення, щоб забезпечити йому фізичне благополуччя. Але ще більше важливості ми надаємо його беззаперечному й повному звільненню з ув'язнення, як в'язня сумління“.

Не менш вимовним був і лист до головного президента УНСоюзу д-ра Івана О. Філіпа від конгресмена Геролда С. Голленбека з 9-го дистрикту в Нью-Джерсі. Надсилаючи копію підписаного листа до амбасадора СРСР Добриніна, конгресмен пише головному представникові: „Знаючи наше спільне глибоке зазурбвання долею Миколи Руденка, відомого українського письменника і поета та високо декорованого найвищим відзначенням воєнного ветерана, а тепер в'язня сумління в Советському Союзі, я думаю, що Ви втішитесь копією листа до Добриніна, що його я нещодавно підписав. Прошу бути певним, що я продовжуватиму близько стежити за всіма розгортаннями справи, що стосується трактування М. Руденка советськими властями“.

В зацікавленні всіх цих заслужених американських законодавців, на чолі з ініціаторкою оборонної акції за Руденка Миллсент Фенвик, брав видатну участь Ігор Ольшанівський разом з багатьма членами Комітету Американців в обороні людських прав в Україні, і члени філадельфійського Комітету в Обороні Людських і Національних Прав в Україні, що його очолює Уляна Мазуркевич, та інші подібні групи.

Появилася шоста книжка

А. Камінського

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В березні ц. р. у видавництві „Сучасність“, Мюнхен, у серії „Бібліотека Прологу і Сучасності“ ч. 147, вийшла вже шоста книжка відомого українського політичного письменника і теоретика Анастолія Камінського під назвою „Яка орієнтація?“

В книжці навітлені орієнтири української політики на тлі сучасної дійсності в Україні і на еміграції, базовані на засадах власнопідметності, демократизму та поєднання революційних і еволюційних форм боротьби.

Цим негативним впливом протиставлено прагнення нашого народу до свободи, демократії, правопорядку і справедливості.

Збірка охоплює дев'ять есеїв: Яка Орієнтація? Під впливами російського тоталітаризму; Між тоталітаризмом і демократією, між еволюцією і революцією; На потребу: суспільні рухи; Чому нервуються Солженицін і Краснов? Про легалістичність і революційність боротьби; Термоядерна зброя і революційний процес; Визвольна боротьба — це передусім питання психологічне; і Статистика жертв і її політичні імплікації, розміщених на 93 сторінках. Обкладинку виконала Ірина Івахів.

Книжку, яка коштує 4.50 дол., можна набути в українських книгарнях або замовами у адміністратора В-ва „Сучасність“ Н. Ільницької, 254 Вест 31 ст., Нью-Йорк, Н. Й., 10001.

Контрольна Комісія розпочала піврічну перевірку діловодства і майна УНСоюзу



Контрольна Комісія УНСоюзу під час нарад в Головному Канцелярії (зліва): проф. І. Телюк, о. протопресвітер С. Біляк, д-р Б. Футей, мгр І. Геврик, проф. д-р Б. Гнатюк.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В понеділок, 23-го березня ц. р., головна Контрольна Комісія розпочала звичайну піврічну перевірку майна і діловодства й організаційного стану Українського Народного Союзу, цієї найстаршої і найбільшої української громадсько-господарської установи у країнах вільного світу.

Перевірка влючає Рекордний, Фінансовий і Організаційний департаменти, видавництво „Свобода“ і культурно-відпочинкову оселю „Союзівка“.

В склад Комісії, що її обрано на 29-й Конвенції УНСоюзу, входять: д-р Богдан Футей, мгр Іван Геврик, проф. Іван Телюк, о. протопресвітер Степан Біляк і проф. д-р Богдан Гнатюк.

На закінчення контролю члени Комісії спільно з Екзекутивним Комітетом відбудуть засідання для підсумування їхньої праці і видадуть спільний комунікативний документ, який друкуватиметься у „Свободі“.

ДРУГА ФАЗА МАДРИДСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ТРИВАЄ

Торонто, Онт. (СКВУ). — Після успішної акції в першій частині Мадридської Конференції, Комісія Прав Людини СКВУ продовжує зв'язки з делегатами країн, які беруть участь у Конференції, і слідує за розвитком подій. У другій частині Мадридської Конференції, що почалася 27-го січня ц. р., обговорюються питання про зброєння. Через брак порозуміння між СРСР і західними країнами Конференція не може прийти до

свого завершення. Під цю пору ще невідомо, як довго Конференція буде тривати: чи скінчиться, як було плановано, чи буде відложена.

Сенатор Павло Юзик — голова КПЛ СКВУ — був у Мадриді від 1-го до 5-го березня 1981 року канадським делегатом НАТО. КПЛ СКВУ була з ним у постійному зв'язку. КПЛ СКВУ не має свого представника на Конференції, але вишле його негайно, якщо для цього вирине потреба.

У світі

ОСТАННІ ВІСТКИ з Теграну. Іран, поданою, що аятолла Хомейні висловив згоду на переведення слідства проти президента Ірану Абольтгасана Бані-Садра. Генеральний прокуратор Ірану закликає Бані-Садра, що він намовляв, закликав і помагав у вуличних розрухах проти іранського режиму і, коли йому таке докажуть, тоді йому грозить велика кара, включно з карою смерті, покищо він далі є президентом і головнокомандуючим збройних сил Ірану.

ХОЧ ВАТИКАН поробив цілий ряд заходів для унормалізування відносин в Католицькій Церкві в КНР, а в часі перебування в Манлі Папа Іван Павло II запропонував публічно діалог з китайськими урядовими чинниками для розв'язки існуючих труднощів, покищо існує той стан, який був дотепер. Католицька Церква в КНР є ще й далі самостійною й від Риму незалежною; єпископи її не номіновані Римом і з ним не утримують жодних офіційних контактів. Зате представник теперішньої католицької ієрархії в Китаї архієпископ Шанхаю, якого вважають головою Церкви тут, відновив свою діяльність, а навіть у грудні 1979 року висвятив нового єпископа Мішеля Фу Тішана, якого однак Рим не визнає. Під сучасну пору в КНР, згідно з даними незалежної Католицької Церкви в КНР, має бути коло три мільйони віруючих на чолі з 30 єпископами, більшість з яких була рукоположена віруючою громадою. Рим їх, очевидно, не визнає, але всі вони підкреслюють і роблять намагання обережності від будь-яких доктринальних різниць, щоб у майбутньому було легше поладити належно справу з Римом.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД прислав скріплення до столиці Центральної Африканської Республіки Бангуй. Після повного вибору дотеперішнього президента Давида Дако в деяких місцевостях, а головне в столиці, почалися вуличні заворушення, в яких загинуло кілька людей, а понад сто було поранених. Французькі парашутисти замкнули летище й перебрали на себе контроль руху з метою не допустити до напливу до столиці протирурядових елементів. Центральноафриканська Республіка межує з республікою Чад, де є значні лівійські збройні частини та значна група советських радників.

ПАКІСТАНСЬКИЙ УРЯД звернувся з офіційною вимогою до Сирії, щоб Сирія видала трьох терористів, які були схоплені пакистанський літак з понад сотнею пасажирів, одного з них, пакистанського дипломата, вбили, а інших випустили на летищі в Дамаску, Сирія. Пакистанський урядові чинники також нагадують, щоб сирійський уряд видав усіх 54 в'язнів, яких Пакистан випустив за кордон, як викуп за звільнення схопленого літака і його пасажирів. Сподіваються, що в обидвох випадках Сирія відповість негативно, а це буде додатковим поштовхом до спорів.

Терористи обстріляли американську амбасаду

Бейрут, Ливан. — Після двох невдалих спроб вбити амбасадора ЗСА в Ливані Джона Гантера Діна, група терористів, які підіхали під будинок амбасаді в авті, обстріляли його з автоматичної зброї. Охорона амбасаді відповіла вогнем і вони швидко відіхали. Крім матеріальних шкід ніяких жертв у людях не було.

Напади на амбасадорів та політичних представників різних держав в Ливані належать до частих явищ. Недавно скоплено дипломатичного представника Йорданії й дотепер невідомо, де він знаходиться і взагалі чи ще живе. Вінших районів Ливану положення гірше й зростають неспокої та взаємна боротьба різних частин населення, головне між мусульманами й християнами. Палестинська Визвольна Організація, яка здобула й утримує сильні партизанські бази в Ливані та має підтримку значної частини мусульманського

населення й інших арабських країн, почала поширені акції в південній частині Ливану, де живе компактною масою християнське населення Ливану. Акції ПВО спрямовані на прикордонні терени Ізраїлю. Збільшені акції проти Ізраїля заповнили різні палестинські бойові угруповання і як інформують спостерігачі з терену Ливану підготова до них останньою прибрала широкі розміри.

Командир ізраїльських прикордонних частин генерал Рафаель Ейтан повідомив, що ізраїльське командування має докази на посилені проникання палестинських партизан в прикордонну полосу, обсажену відділами Об'єднаних Націй, яких завданням є берегти безпеку й спокою прикордонних теренів. Ізраїльське командування остерегло, що, коли проникання палестинських відділів прийме ширші розміри, воно мустьтиме інтервенювати.

Москва хвилюється

Москва. — Після приходу до влади президента Роналда Регена в Москві мали надії, що гарними словами й пропозиціями можна буде штовхнути його політику в напрямі вигідному для СРСР. Перші виступи Президента ще не зовсім отверзли Москві, але шораз далі різні заяви, а накінець заява, що урядові чинники ЗСА не відмовляться від допомоги народам Афганістану, якщо він у боротьбі з Москвою потребуватиме цього, переконали Кремль, що Вашингтон обрав свою дорогу й послідовно не іде. Советський уряд і партія відповіли на це нападом в комунікаті агентства ТАСС з 18-го березня.

Москва назвала річезі звернення Президента і його Уряду „ворожими і провокативними“, а мирову політику Вашингтону „ведення невиправданого війни“. Москва знов над жертвами советських нападів в Афганістані і інших країнах „пропонує серйозний і конструктивний діалог над типовими проблемами теперішньої міжнародної ситуації. Це повністю відноситься також до інтернаціональних аспектів афганської проблеми“.

У Кремлі виразно стурбовані тим, що поведінка Москви зв'язку зі скопленням терористами пакистанського літака і проханням Пакистану до Москви, щоб Москва допомогла у розв'язці цієї болічної для Афганістану проблеми і її відмова перекреслила принаймні на ближній час можливість будь-яких розмов в бажаній Москві площині. Нарешті в Кремлі усвідомили собі, що інвазія на Афганістан порушила цілу ланку подій і тому ТАСС подає: „Акції американської адміністрації комплікують ще більше ситуацію в Південнозахідній Азії“.

В Америці

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Каспар Вайнбергер офіційно заявив кореспондентам, що пропозиція президента Роналда Регена про збільшення бюджету на оборонні цілі не означає, що Пентагон витратиме гроші на неконечно потрібні проєкти, щоб тільки їх видати. Перш усього ми мусимо точно визначити, що нам потрібно і скільки, — заявив Вайнбергер кореспондентам і демократичним сенаторам, які кажуть, що також адміністрація колишнього президента Джімі Картера майже кожного року підвищувала оборонний бюджет. Вайнбергер висловив також своє незадоволення з того, що Уряд не погодився з його пропозицією податкових полегств для тих військовиків, які заробляють менше, як 20,000 доларів річно, щоб таким чином заохотити їх довше перебувати у військовій службі.

СТРАЙК ПУБЛІЧНОЇ ТРАНСПОРТАЦІЇ у Філадельфії увійшов вже в другий тиждень. Понад 400,000 пасажирів, які користувалися цією транспортною системою різними способами, намагалися переправити труднощі пов'язані зі страйком. Поліція розпочала також переловлювати тих осіб, які використовуючи страйк займаються грабунками і вандалізмом. Вандалізм поширився також на шляхи, якими тепер користуються майже усі ті, які вживають приватних автомобілів, щоб дістатися на місце праці. Невідомі особи погрозили також бомбовими нападами тій приміській залізниці, яка не охоплена страйком. Згідно з останніми звідомленнями між юнією і міською радою транспортної не відбуваються під цю пору жадні переговори.

ПОСАДНИК ЧІКАГО Джім Бірн заявив, що вона з родиною планує перенестися з люксового апартаменту до апартаментових комплексів у так званій ділянці Габріні Грін, де останньо значно поширилося злочинство. На протязі дев'ятих тижнів у цих апартаментових комплексах було вбито 10 осіб, а 35 були поранені. Крім того там провітався торгівля наркотиками, поширюється проституція, а мешканці стероризовані бандитськими групами молоді. Навіть воді таксі відмовляються їхати в сторону Габріні Грін, щоб не наразитися на напади і грабунки. Посадник Бірн заявив, що вона, мешкаючи тимчасово у цих „касарях страху“, як їх популярно почало називати населення, хоча наочно переконалася, що є властиво причиною поширеного злочинства, що з ним не може дати собі ради поліція. Міська управа хоче покінути зі злочинством у тій ділянці, вживаючи строги заходи проти злочинних елементів.

НОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНУ РОДИНУ СІЧКІВ

Колумбія, Мд. (Н.Строка) — Володимир Січко — з родини тих Січків, яких минулого року засуджено, бо вони були причетні і до подій у Львові під час похорону Володимира Івасюка і до діяльності Української Гельсінської групи. Позбавлений можливості продовжувати освіту, Володимир Січко

звернувся до студентів вільного світу з інформаціями про переслідування, яких він зазнає, як син батьків, які були в'язнями ще сталінських таборів.

Репресії щодо родини Січків — типовий приклад нових форм геноциду, застосовуваних в СРСР проти українців.

ЗВЕРНЕННЯ ВОЛОДИМИРА СІЧКА ДО СТУДЕНТІВ СІЧКА

„Звертаюся до студентів США, а також до студентів усього світу і прошу вислухати мене і допомогти нам з братом в осягненні вищої освіти.“

Мій брат, Василь Січко, 1956 року народження, в 1975 році поступив на навчання в Київський державний університет на факультет журналістики, а в 1977 році в цей же університет поступив у на факультет механіко-математичний. Як брат Василь, так і я вчилися успішно, але через те, що наші батьки політв'язні сталінських таборів, було виключено з університету після другого курсу мого брата Василя, а з половини третього курсу було виключено і мене, мовляв за „неуспішність“.

Нам у цій демократичній радянській країні не тільки не дають змоги вчитися, але не дають змоги жити. Брата Василя після дворічних знущань по психіатричних арештували і засудили по статті 178/1 українського кримінального кодексу до трьох років позбавлення волі в таборі посиленого режиму. Він любив книги і коли в таборі зайшов у їхню мізерну бібліотеку і хотів взяти якусь книжку, то бібліотекар сказав: „Бери подряд, що тебе не картошка“. Ще його принищувало себесто, в якому він знаходився. Це спітало, здеморалізована маса. Це „побутові“ табори. Крім цього він виконує тяжку роботу на дошах, що завдає шкоди його здоров'ю. Будь-які передачі заборонені до відбуття половини строку.

З приводу виключення мене з університету я звертався з заявами до Міністерства Вищої і спеціальної середньої освіти з проханням розібратися у цій несправедливості і поновити мене на навчання, але в них для таких заяв відповідь

запрограмована: „Перевірили, встановили, що виключений законно“.

Після цього я звернувся з заявою в Президію Верховної Ради УРСР, відповідь прийшла така сама. Я чекав чуда, але його не було, і в знак протесту я 21-го вересня 1980 року зрікся радянського громадянства, попросив виїзду в США (ЗСА) для осягнення там вищої освіти. Зречення вислав у Президію Верховної Ради СРСР і УРСР, а також відмовився служити у лавах Червоної Армії.

В нашій країні не вміють прощати, і я з дня на день чекаю на свій арешт, а це значить — довічних поневірянь.

Після виключення мене з університету, студентською курією ніхто не могли погодитися з тим, що я вже не буду вчитися, і вислали телеграму Л. Брежнєву, в якій просили втрутитися у це незаконне виключення. Відділ Зв'язку м. Києва повернув цю телеграму в деканат, так як телеграми такого змісту не допускаються. Декан зібрав студентів, щоб знайти порушників, і пояснив їм, що Січко виключений не за неуспішність, а за те, що його батьки націоналісти, бо батько засуджений разом з братом, а в розмові з мамою він теж запідозрив націоналізм. Так що нічого, мовляв, обурюватися, що Січка виключили незаконно.

Як бачите, в нашій країні ніхто не дотримується правил конституції, а діють за секретними правилами. А тих, хто хоче вказати керівним особам на порушення основних законів, вважають ворогом країни і судять.

Мені сповнилося тільки 20 років. Я прагну вчитися. Сподіваюся, що студенти світу зареагують на моє звернення і допоможуть нам з братом стати студентами“.

ВОЛОДИМИР ГАНДЗЮК ЗНОВУ АРЕШТОВАНИЙ

Нью-Йорк, Н. Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України прийшла вістка, що 13-го січня 1981 року органи КГБ арештували Володимира Гандзюка.

Гандзюк, 1932 року народження, колишній учасник українського визвольного руху ОУН-УПА. Вперше був арештований в 1950 роках, вдруге в 1964 році. Засуджений на 12 років позбавлення волі і три роки заслання. Термін ув'язнення закінчився йому в

січні 1976 року. Він перебував в Пермському таборі БУ 389/35, де сидів теж Іван Світличний, Степан Сорока, Василь Підгородський, Ігор Калінець та інші.

Від січня 1976 року до грудня 1978 року він був на заслання в Томській області, звідки повернувся до дружини і дітей у Івано-Франківській області калікою-інвалідом.

Причина арешту і ближчі дані покищо невідомі.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ЗСА повідомив, що, починаючи місяцем липнем, він почне стігати дорадників і інструкторів, які тепер перебувають у Ель Сальвадорі. Всіх їх є тепер 56 і висилання далішніх не передбачується. Тільки 15 з них належать до спеціальних частин, які вишколюють сальвадорських воїнів в боротьбі з партизанкою. Решта займається тільки технічним вишколом, який потрібний тому, що ЗСА доставили до Сальвадору деяке число гелікоптерів і нову зброю, що її дотепер не мали збройні сили Сальвадору. Речник Департаменту оборони підполковник Ерік Опсаль заявив, що цілком американських чинників є якнайшорше допомогти знормалізувати відносини в Сальвадорі та відкликати всіх американських дорадників. Висилку американських дорадників американські ліберали й нацисти використали для поновлення спроб агітувати проти мілітарної допомоги ЗСА іншим країнам, навіть близьким сусідам, коли вони в біді.

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи цвях в домовину детанту?

Це, мабуть, вперше за президента Регена, що високопоставлена особа з його Уряду публічно заявила, що політика детанту з СССР є погребана і то не тільки у «філософічному аспекті», але й в практичному змислі. Це можна, наприклад, побачити в переговорах із Москвою у справі контролі атомових зброєнь, торгівлі та в інших ділянках советсько-американських відносин. У протиположності до політики детанту, Америка, після заяви цього високого урядовця, планує зустріч із представниками «советського імперіалістичного гону» на своїх власних умовах.

У контексті цієї «конфронтації» Америка допомагає афганським антикомуністичним повстанцям, якщо, очевидно, знайдуться способи, як цю допомогу постачати до Афганістану, окупованого советськими збройними силами.

Англійське пресове агентство Ройтер виявило, що це інтерв'ю подав проф. Річард Пайпс, колишній професор Гарвардського університету, який тепер як спеціаліст у советських справах є членом Крайової Ради Безпеки, що її очолює Річард Аллен.

Дня 23-го жовтня 1980 року проф. Пайпс був одним з головних промовців на конференції в справі деколонізації СССР, що її влаштував СКВУ в Українському Інституті Америки разом зі світовими конгресами білорусів, естонців, литовців, лотвишів і туркестанців.

Вправді, державний департамент, як це звичайно водиться у міжнародній дипломатії, швидко заперечив начебто проф. Пайпс мав будь-яке уповноваження таку заяву зробити. Але напевно він не міг цього зробити на власну руку.

Під цю пору справа конференції на вершинах малоправдоподібна, хоч під час відвідин у Вашингтоні британського прем'єр-міністра Маргарети Тачер та міністра закордонних справ Західної Німеччини Ганса-Дітріха Геншера президент Реген і державний секретар Гейг були тієї думки, що така конференція на вершинах може відбутися, але пізніше.

Проф. Пайпс сказав, що того року конференція на вершинах чи інші переговори з Кремлем не мають жадного змислу так довго, доки Москва далі продовжує свій «найбільш безсоромний гін імперіалізму у новітній історії».

Покищо невідомо, яку форму ця конфронтація із советсько-московським імперіалізмом візьме, але деякі потягнення вже відомі: доставка модерної зброї для Пакистану, який підтримує афганських повстанців, як теж антикомуністичним силам в Етіопії і Анголі.

Уряд ЗСА має певні сумніви щодо реакції американських союзників в Європі, головною Західною Німеччини, яка намагається у зустрічі між Регеном і Брежнєвим і до певної міри узалежнення від цієї зустрічі готовість прийняти нові американські атомові ракети на своїй території.

Професор Пайпс підтвердив уже відомий факт, що Америка входить у нову стадію закордонної політики відносно СССР. Притиснений поганими економічними обставинами в домашній політиці, Советський Союз йде на імперіалістичні авантюри.

Якщо союзники Америки в Європі чи в іншій частині світу підуть слідами ЗСА, Москва буде довго застануватися над тим, заки розпочне чергові агресивні кроки.

У ході переслуховання в Сенаті, потрібного для затвердження генерала Александра Гейга на становищі нового державного секретаря, деякі члени тієї Комісії, демократи, які не встигли забути Вотергейтського скандалу і протизаконного намагаючись тодішнього президента Річарда Ніксона затувувати ту дуже не мудру аферу, намагалися дошукатися якогось нечесного діла, що його заподіяв генерал Гейг, коли він в останньому етапі урядування Ніксона був шефом штабу Білого Дому. І тоді генерал Александер Гейг, недавній головний командувач збройних сил Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), звернувся до одного такого зазв'язаного сенатора та, дивлячись йому просто в очі, заявив: «Ніхто не має монополію на чесність і не має його також ви, пане сенаторе». Цей вислів чотири-зіркового американського генерала, теперішнього державного секретаря ЗСА, пригадується, коли читати нову газетну появу, «Національну Трибуну», про яку кажеться там, що це «Спеціальне видання у зв'язку з XIII Конгресом Українців Америки, УККА, лютий 1981, Нью Йорк, Вісник».

У передовій обширній статті того часопису п. з. «За правильну політику» кажеться ясно і недвозначно, що XIII Конгрес Українців Америки складався з двох таборів: «безкомпромісових самостійників», якими були члени і прихильники Визвольного Фронті, і члени «ліволиберальної чи лівацької течії». Взявши собі «на мушку» головного президента УН-Союзу і його орган, «Свободу», автор цієї статті Юрій Підлісцький (хто знає такого журналіста-політика?) пише буквально:

«Орган усіх членів УН-Союзу „Свобода“ став Молода віком російська інтелігенція захоплювалася Америкою уже за Катерини II, вважаючи її системою ідеалом демократії. Ця ж інтелігенція шанувала Вашингтона і американського вченого, а дипломата Франкліна на вибрано почесним членом Російської Академії Наук. Радіше, батько російської радикальної інтелігенції, виявив бажання бути похованим в Америці. Захоплювалася ЗСА і перелова російська інтелігенція, включно з декабристами. Однак навіть ті, хто мав би знати, зовсім зignorували становище негрів та індіанців у ЗСА, зрештою і у себе мали панщину. На ідеї декабристів вплинула Конституція ЗСА. Голова Північного товариства М. Муравйов бачив майбутню Росію як федерацію тринадцяти держав, плюс дві особливі області — Московську і Донську. Імператор Росії проводив би закордонну політику і признавав би вищих урядовців — чиновників, згідно з американською Консти-

Іван Кедрин

НЕМА МОНОПОЛІЇ НА ПАТРІОТИЗМ

органом лівизми, григоренківцями, каяття перед поляками за злочини москалів в Катині, органом одностороннім, напасницьким і наклепницьким на членів... Правда повинна бути така: в Екзекутиві, в Президії і в Крайовій Раді повинні мати більшість, згідно з волею і відношенням сил у конгресі, безкомпромісові самостійники, себто ОУВФ, й усі ті громадські формации, які йшли в єдиному безкомпромісовому самостійницькому фронті...

Значить: українським патріотом і «безкомпромісовим самостійником» є тільки член ООЧСУ чи іншої організації у рамках Визвольного Фронті, всі інші окремі українські люди та всі їхні установи і організації — це «ліваки». Членами «ліволиберальної чи лівацької течії» стали члени 27-ох установ і організацій, що їх делегати вийшли із залі пленарних нарад XIII Конгресу у протесті проти консервативної підготовки та проти всього ведення Конгресу з зламаннями тієї першої засади демократії, яким є тайне голосування. Членами «ліволиберальної чи лівацької течії» стали раптом колишні воєводи УГА і Армії УНР, зорганізовані в ОБВУА, — стали ними колишні члени Першої Дивізії УНА, члени Об'єднання Б. воєвк УПА, члени Пласту, члени Союзу Українок, члени Спілки Українських Журналістів, ну й очевидно — на першому місці — члени Організації Державного Відродження України, себто українські націоналісти, які під час розколу в одностайний ОУН в 1940 році не пішли за Степаном Бандерою, а за-

лишилися вірними Андрієві Мельникові.

Читаєш і не знаєш, де властиво ми живемо, в якому світі ми опинилися? Як можна ділити всю українську вільну громаду в діаспорі на патріотів («безкомпромісових самостійників»), що їх патріотизм засвідчений і доказаний членством у Визвольному Фронті, та на громадян шонайменше сумнівних патріотів, а то просто членів «лівацької» течії. Творець такої концепції забуває, що проблема ідеології у недержавних народів дуже спрощена: кожний, хто бачає свої батьківщині державної незалежності є не тільки державником-патріотом, але й націоналістом. Тому більше-менше всіх вільних українських чоловіків і жінок підтягнули під спільний знаменник «буржуазного націоналізму». Основником новітнього українського націоналізму не був Микола Міхновський, автор «Самостійної України», ані Юліан Бачинський, автор «Україна ірредента (творів на початку цього сторіччя), а Тарас Шевченко своїм «Заповітом» й іншими політичними поемами, що стали фундаментом самостійницького світогляду. Зараховувати до «лівацької течії» усіх, хто тільки не належить до одного партійно-політичного середовища — це надзвичайно сумний доказ рівня політичної зрілості та політичної грамоти.

А вже цілком дивним твердженням є закид на адресу «Свободи», що вона стала «органом лівизми». Що таке твердити, цей доказує, що він підходить до сучасної української проблематики з того становища, якого не займало навіть українське революційне підпілля у 20-их і 30-их роках у Західній Україні з його закордонною та крайовою верхівками. Бо хоч тодішнє революційне підпілля пропонує такі гасла, як «Хто не з нами, той проти нас», або «Хай гірший, коби наш», проте тоді українське революційне підпілля такі визнавало «органічний сектор» і зберігало з тим «органічний сектором» офіційний та ще ширший неофіційний зв'язок. А за останніх 50 років варто було піти вперед, а не назад.

Яка радість у московському більшовицькому таборі, коли його голова читав, що лівацьким є той Пласт, до якого належав Роман Шухевич — Чупринка. Яка радість тієї клітині КГБ, яка займається сектором «буржуазних націоналістів» у вільному світі. І коли в Москві чи Києві читають такі нісенітніці — вони затирають руки, що у вільній українській громаді панує гризня.

Колішній голова ООЧСУ покійний Іван Вовчук прославляв «громаду» і прагнув конструктивного розвитку всієї вільної української громади. За той його патріотичний світогляд верхівка Визвольного Фронті відкидала його з Екзекутиви й Крайової Ради УККА, бо співпраця з іншою громадою українськими патріотами автоматично піддавала під сумнів його «безкомпромісове самостійництво» який абсурд!

Ніхто не має монополію на патріотизм, ніхто не має монополію на «безкомпромісове самостійництво». Хто посягає на такий монополізм, той тільки осмішує себе. Чи пригадувати Шевченківський заклики «Схаменіться, будьте люди!» — чи молитися: Господи, прости їм, бо вони не знають, що творять?...

Ща, якого не займало навіть українське революційне підпілля у 20-их і 30-их роках у Західній Україні з його закордонною та крайовою верхівками. Бо хоч тодішнє революційне підпілля пропонує такі гасла, як «Хто не з нами, той проти нас», або «Хай гірший, коби наш», проте тоді українське революційне підпілля такі визнавало «органічний сектор» і зберігало з тим «органічний сектором» офіційний та ще ширший неофіційний зв'язок. А за останніх 50 років варто було піти вперед, а не назад.

Яка радість у московському більшовицькому таборі, коли його голова читав, що лівацьким є той Пласт, до якого належав Роман Шухевич — Чупринка. Яка радість тієї клітині КГБ, яка займається сектором «буржуазних націоналістів» у вільному світі. І коли в Москві чи Києві читають такі нісенітніці — вони затирають руки, що у вільній українській громаді панує гризня.

Колішній голова ООЧСУ покійний Іван Вовчук прославляв «громаду» і прагнув конструктивного розвитку всієї вільної української громади. За той його патріотичний світогляд верхівка Визвольного Фронті відкидала його з Екзекутиви й Крайової Ради УККА, бо співпраця з іншою громадою українськими патріотами автоматично піддавала під сумнів його «безкомпромісове самостійництво» який абсурд!

Ніхто не має монополію на патріотизм, ніхто не має монополію на «безкомпромісове самостійництво». Хто посягає на такий монополізм, той тільки осмішує себе. Чи пригадувати Шевченківський заклики «Схаменіться, будьте люди!» — чи молитися: Господи, прости їм, бо вони не знають, що творять?...

такі маючи на думці Україну.

1862 року Франція запропонувала, щоб Великобританія та Росія, включно з Францією, вилучили на припинення війни Північ з Півднем. Це означало б визнання Півдня окремою державою. Росія відмовилася. Воно й зрозуміло для колоніальної політики, «собирає земель» і колоніального гноблення народів.

Чернішевський — революціонер-народник у своєму журналі «Современник» агітував за перемогою Півночі над Півднем, а Катков у «Московських Ведомостях» бачив у ЗСА, «природного союзника» Росії у випадку нової війни в Європі. Пішли у північну армію і добровільні росіяни, як наприклад, полковник Турчанинов, доносчий козак.

1863 рік був тривожний для Європи. У Польщі-протимосковське повстання з утворенням тимчасового уряду та проголошенням незалежності. Франція офіційно визнавала Росію велику катастрофу, знову

(Закінчення на стор. 4)

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩОБ НЕ БУЛО ЗЛОВМИСНОСТІ

У «Свободі» з 15-го січня 1981 року у рубриці «З листів до редакції» п. з. «Незрозуміла оцінка завдань УНС» — автор листа Олександр Труш пише: «Проф. Іван Телюк член Контрольної Комісії УНС і член Крайової Ради УККА (помилка: член Екзекутиви УККА) згідно з поданими інформаціями у цій вісті висловив такі твердження відносно УНС, які цитуємо: „УНС належить поважне становище в українському громадському житті, але рівночасно він висловився за тим, що УНС як громадсько-фінансова установа не повинен боротися за керівні становища в провіді УККА і не повинен поборювати інших політичних думок чи політичних груп“. Далі проф. Телюк висловився за тим, щоб „УНС брав участь в УККА, але його участь повинна бути пасивна, бо економічно-суспільна установа не повинна вважати себе провідником у політичному житті“.

Нас дивує одне, що будучи членом Контрольної Комісії УНС і членом Крайової Ради (має бути членом Екзекутиви) протямом довгого часу, він ніколи не протестував проти політичної діяльності Володимира Мазура, президента УН Помочі, чи інших допомогів — братських союзів на форумі Крайової Ради УККА... бо, якщо Б. Мазур може займатися політикою, то таке саме право має на те д-р Іван Флис, головний президент УНС».

Подібно заувагу надруковано в «Свободі» ч. 18 із 29 січня у листі Івана Я. Хамуляка з Ірвінгтону. Цитуємо: «Тому поради деяких союзів у Гартфорд (повинні бути в Нью Гейвені) на окремій нараді УНС...» (Звіт з Річних Нарад Головного Уряду турботи за долю УНС-Союзу, а про це повинна бути мова в першій черзі).

Щоб не було зловмисності, висновок: у своїй громадській праці я ніколи не виступаю проти осіб, як таких. Уважаю обидвох згаданих президентів Союзу своїми приятелями, хоч кожний із них має інший спосіб розуміння громадської діяльності.

Моя позиція відносно братських союзів (не тільки відносно УНС) є відомою редакції «Свободи» і союзовцям ще від 1970 років, коли я був заступником головного президента УНС. Тоді д-р І. Флис ще не був у Головному Уряді і проф. І. Телюк в Екзекутиві УККА.

Тому, щоб О. Трушев та І. Хамуляков були зрозумілі моє оцінка завдань УНС та моє розуміння ролі Союзу, дозволю собі відхилитися до ряду моїх заяв, які були опубліковані.

Звіт заступника головного президента проф. Івана Телюка: «...Не поділяю думки, що УНС-Союз повинен бути всюди і керувати всім нашим життям, але він має бути в найтіснішому зв'язку зі всіма ділянками нашого суспільного життя. Нашим завданням є об'єднати минуле з теперішнім, хоч це не легка справа. УНС-Союз має велику спадщину, але він мусить бути життєздатним в теперішній час. Надаймо йому повний зміст, опертий на дусі часу, будемо відповідальні за завтрашнє, виробимо свою індивідуальність, щоб колись ми могли передати ідею УНС-Союзу новому поколінню кращого майбутнього (Звіт з наради Головного Уряду УНС із 1971 року)

Щоб об'єднати собі труднощі при розв'язанні нових проблем, — ідучи шляхом легкого опору — ми часто звертаємо увагу на минулину, а тих, які турбуються про майбутнє, не приймаємо широко і до них застосовується недовір'я. Однак таким підходом ми стверджуємо, що ми боїмося теперішньої діяльності, забуваючи засаду, що подання минулини із теперішнім не є легким справою. В таких обставинах ми можемо різнитися в поглядах, але ми всі мусимо знайти дорогу до співпраці окремих, коли новий погляд опирається на деяких теоретичних засадах, пристосованих до економічно-суспільних умов, якою то установою є УНС-Союз...»

Коли мова про участь братських союзів (!) в ширшій громадському секторі, то здається мені, що час зревідувати наше становище. Ми повинні спрямувати свої зусилля на економічну сторінку в громадському житті. Відступивши від домінуючої ролі, ми повинні перейти на координаційну. Тим способом усунемо непотрібні тертя між братськими союзами та громадськими організаціями...»

Ще довелось в останньому часі до постійної критики УНС ширшим громадянством і деякою пресою, звичайно, за винятком «Свободи». Ми мусимо зацікавитися тим, щоб подати висвітлення. Обвинувачення лише поодиноких осіб не розв'язує питання. Для покращення такого становища на двох останніх нарадах Головного Уряду УНС-Союзу була прийнята постанова створити постійний пост референта публічних зв'язків. Однак постанови цієї не виконано. А шкода, бо це могло б покращити «обличчя» УНС...» (Звіт з Річних Нарад Головного Уряду турботи за долю УНС-Союзу, а про це повинна бути мова в першій черзі).

Коли йдеться про участь УНС в ширшій громадському секторі, моїм становищем було зревідувати дотеперішній стан. Союз повинні спрямувати свої зусилля на економічну сторінку в громадському житті... Наше суспільство в Америці є вже настільки дорізне, що не потребує союзової опіки...»

(Звіт заступника головного президента Івана Телюка. XXVIII Звичайна Конвенція у Філадельфії, в травні 1974 року)

Особливо після Другої світової війни і прийдомою нової еміграції УНС-Союзу й інші наші братські союзи скерували свої зусилля в інші ділянки громадського життя. Вони стали промотором УККА та інших установ, за що належить їм признання. Але безпартійним було і є ексекутивним членом, зокрема, президентом союзів, ставати також у провіді УККА чи СКВУ, або часто змагатися за ці становища, що доводило до непорозумінь між союзами та іншими політичними і громадськими установами... Нетерпеливість, персональні емоції і нездорово конкурентна поведінка почали ставати чинником дії в союзній праці. Цілі УНС і інших братських союзів є паралельні в українському громадському житті з іншими установами, однак це не означає, що вони є однодушні. Це також не означає, що братські союзи мають відшукати громадсько-політичного життя. Од-

(Продовження на ст. 4)

ІДЕЇ ШЕВЧЕНКА НА ТЛІ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ІДЕЙ

Іншими ідеями є ідеї індивідуальні в стосунку до корінних притаманностей психіки людини. Говоримо не про індивідуальність ідей самих по собі, бо такі ідеї залежно від мети, якій служать, можуть стати добрими при добрій меті, злими при злій меті і залишитися індивідуальними при індивідуальній меті. Говоримо про індивідуальний стан ідей при узгодженні їх відношення до даного народу. Для одного народу можуть якісь ідеї відповідати більше, для іншого менше, а ще для іншого можуть бути індивідуальні щодо розвитку його творчих сил. Іхній позитивний чи негативний, чи врешті індивідуальний характер залежності від притаманностей даного народу, зумовлених природою, спадковістю, кровним спорідненням, расовістю, кліматом тощо. Індивідуальні для народу ідеї не мають, так би сказали, натурального приймальника в глибинах психіки цього народу. Вони залишають свої тлі сліди в його верхній особовості, роблячи його більше або менше пасивним у діях на довгий або короткий час, але не можуть сколихнути самими корінними притаманностями його психіки і вивести їх на рейки активного процесу. Вони, інакше кажучи, не в силі цих притаманностей активізувати і тому не надаються до плекання і вирощування національно-духових сил народу.

Правда, ідея корисна й ідея шкідлива для народу можуть стати для нього також індивідуальними в висліді різних впливів зовнішніх чинників, наприклад, індивідуальних чи ворожих доктрин, насильства, терору і т.п. та в висліді внутрішніх причин, які часто в'яжуться зі зовнішніми,

наприклад, глибоких психічних струсів, депресій, невпинної виснажливої боротьби за життя чи теж у висліді легкого й розкішного-сиритського життя; але ці ідеї, прибравши стан індивідуальності, не затркують у дійсності самих притаманних народів спроможностей реакції на них; вони оволодівають тоді не глибинною, а верхньою їх силою. Це оволодіння в міру ширших чи вузьких своїх обсягів, інтенсивнішого чи слабшого свого тиску, проявляється в більше або менше індивідуальній поставі народу до цих ідей та в обох випадках робить враження, що наріз у своїй повноті істоті, в своїй суті й формі, в притаманностях духовно-національної бази і в її випадкових периферійних відображеннях є далекий від цих ідей, а ідеї від нього.

Ще інші, треті ідеї — це ідеї позитивні, корисні для корінних притаманностей психіки народу. Це ідеї, які можуть дати реальний вид цим притаманностям, їх належно виростити та завершити. Виростити так, щоб вони оволодівали верхніми силами, ними керували і вивершували їх реальним зумовленням їх панування. Цими притаманними силами, як сказано, це свобода — воля і гідність — права. Вони є в ембріональному стані в глибині психіки кожної людини і кожного народу. Були вони в такому стані також на дні психіки українського народу.

Можливість розвитку і забезпечення цих снаг бачив Шевченко тільки у вільній демократичній Україні, відвідавши від Москви («В своїй хаті своя правда і сила, і воля»; «Велике щастя бути вільним чоловіком»; «Коли ми діждемося Вашингтона з новим і праведним законом? А діждемося таки колись»). Оце й була ця стрижнева ідея поста, якою і для якої він жив, працював, страждав і за яку він помер. Цією ідеєю він бажав полатити своїх земляків і наповнити їх духом боротьби за неї — за власну самобутність і державну незалежність.

Така стадія, однак, не могла заіснувати без солідної підготовки, в яку, в свою чергу, повинен був ввійти ряд ідей — постулатів, спрямованих до головної ідеї. Серед них поет наголошував національну свідомість як аксіому, без якої не можуть продуктивно існувати всі інші ідеї —

постулати. Тому він бажав воскресити завершений пульс національної свідомості своїх земляків оживленням минулини їх батьків, сповненої їх багатими поривами, короткотривалими моментами слави і довготривалими періодами упадку. Воскресенням національної свідомості він бажав зблизити духово українців один до одного та винити, щоб вони відчували й зрозуміли своє рабське становище та свою близьку й дальшу місію.

У супровід відродження національної свідомості поет поставив любов до України («Свою Україну любіть, любіть її...! Во в'єр'я люте, в останню тяжку міну за неї Господа молють!», братню любов («Гриземося, мов собаки за маслак смердячий»), «Мов північ гризуться брати з братами й не скажуться», «Чи є що краще, краще в світі, як у купі жити, з братом добрим добро певне пожити, не ділитися?», «Любіть, брати мої, Україну любіть», «Обніміте, брати мої, найменшого брата»), єдність («А всім нам вкупі на землі єдинолітє подай і братолобіє пошлі»), «Щоб збудити хирену долю, треба миром, громадою обух стати», науку («Учіться, брати мої, думайте, читайте і чужому наукається, свого не втрачайте»), особливо вивчення й плекання рідної мови («Історію потурбуйте, будьте ласкаві, ви писатіть її по-нашому, щоб тямали безглузді кашалі», «В школі нас усього, рішучо всього навчаті, крім розуміння свого милого, рідного слова... Не втрачайте того слова, що мати співала, як малою вповивала, з малим розмовляла»), віру в Бога («Презбумний в серці скаже, що Бога немає, в беззаконні мєріє, не творить блага»), та християнську мораль і етику (у віршах «П.С.», «Сон», «Сотник», «Чи то не доля та неволя і ін.)). Кожна з цих ідей-постулатів має свою повноцінність, коли взяти до уваги виключно її відношення до одиниці як людини. Але ця цінність не є повною в аспекті її відношення до одиниці як члена нації. Вона мусить пов'язуватися із іншими цінностями в цілість. Відсутність таких одиничних повноцінностей позначається недомоганням, яке робитиме цю цілість неповною й неспільною зі спроможністю давати ріст національно-духовому творові, але вибулому й тендітному та наразеному на руйну не лише під напором ворога, але й під натиском твару власної кволості.

Ця стрижнева ідея власної держави в супровід тут перерахованих ідей-постулатів, унапрямлених до цієї ідеї —

це спільний знаменник, що його Шевченко поклав для всіх українських сил і формаций у їх праці для України. Виключити цю або ту ідею з цього знаменника означало б означити ослаблення фундаменту, на який повинні спиратися дії національно-державницької якості. Головно ж не слід виключати ширшої братньої любові, бо вона є водночас мірилом любові до України. Відсутність її тягнута за собою нетерпимість і невірність у дії поглядів інших братів-українців, виторюватиме роз'єднання й прірву, спалюватиме енергію у взаємній безплідній критиці, підштовхуватиме до антигромадських процесів будови національно-державницького життя вперед, тягнучи його назад і зводитиме його до нуля. Мається враження, що в подібному стані знаходиться тепер українська діаспора в стосунку до цих основних Шевченкових ідей-постулатів в їх спільному знаменнику, тобто до братньої любові і єдності. У цьому відношенні вона віддалилася від цих ідей. Тому було б побажанням, щоб у ці роковини всенародного значення ми зробили резолюцію: до цих ідей більше зблизитися і тим чином будувати нашої національної і державницької сили зміцнити та зробити його успішнішим, певнішим. Це був би найкращий дарунок для Шевченка і України в сучасну пору.

Кінець

Філадельфійський Комітет Оборони
Національних і Людських Прав в Україні

владштує

ВЕЧІР

в поклони

Володимирові Івасюкові

в неділю, 12 квітня 1981 р., о год. 6:30 веч.

в приміщенні

Українського Освітньо-Культурного Центру
700 Cedar Rd., Abington Twp., Philadelphia, Pa. 19111

Участь у вечорі беруть:

Евеліна Белюц, Леонід Вербицький

Слово про Володимира Івасюка —

приятель Віталій Лехтер.

Квитки вступу можна набутти в членів Комітету та при касі.

Українська Православна Церква в США
Об'єднання Українських Православних
Сестрицтва

запрошує Українське Громадянство на

КОНЦЕРТ ПОСТОВОЇ ТРЮДИ

у виконанні

церковного хору ім. Дмитра Бортнянського

під диригентурою інж. Д. Олійника

який відбудеться

дня 29-го березня 1981 року
(у Хрестопоклонну Неділю), о год. 12-й,
зараз же після Служби Божої
в церкві св. Трійці у м. Ірвінгтон, Н. Дж.
836 Лаенс Авеню

Урочисте Богослуження очолить Настоятель Свято-Троїцької Парафії о. Прот. СЕРГІЙ НЕПРІЛІВ в сослуженні о. Протодіакона ВОЛОДИМИРА ПОЛІЩУКА.

Цим урочистим днем започатковується ВІДЗНАЧЕННЯ 20-ЛІТТЯ ЗАСНУВАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ.

Після концерту Парафіяльне Сестрицтво ім. св. Покрови влаштує

СВЯТОЧНИЙ ОБІД.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ

Союз Українок Америки — 86-й Відділ
в Ньюарку, Н. Дж.

запрошує ВШ. Громадянство на

ДОПОВІДЬ з ПРОЗІРКАМИ

д-р Аркадії Коцибали,

АРХЕОЛОГ

під наз.

„ГРЕЦЬКА КОЛОНІЗАЦІЯ НА УКРАЇНСЬКИХ
БЕРЕГАХ ЧОРНОГО МОРЯ
В 6 І 7 СТОЛІТТЯХ ДО ХРИСТА”

П'ятниця, 27-го березня 1981 р., год. 7:30 веч.

Пластова Домівка, 736 Сенфорд Авеню, Ньюарк, Н. Дж.

Вступ за добровільними датками.

Організація Українського Визвольного
Фронту в Нью Йорку

В суботу, 28 березня 1981 р., о год. 7-й веч.

в залі Українського Визвольного Фронту

відбудеться

ІМПРЕЗА ПІСНІ І СЛОВА

„ЗА П'ЯТЬ
ДВАНADЦЯТА”

В ПРОГРАМІ:

СЕНТИМЕНТАЛЬНІ І ВЕСЕЛІ ПІСНІ, МОНОЛОГИ,
ГУМОРЕСКИ

ВИКОНАВЦІ:

Валя Калин, Іванна Кононів

актори української сцени

Олена Гентіш, Степан Магмет

гумористи

Тарас Левицький — Фортепіановий супровід

ВАШІНГТОН-БАЛТИМОТ І ОКОЛИЦІ!

В неділю, 5 квітня ц. р., о год. 3:30 по пол.

ВИСТУПІТЬ ТУТ ВПЕРШЕ
ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ

ВОЛОШКИ

з Філадельфії, Па.

Мистецький керівник — Зоя Граур Корсун

Howard Community College Theatre

Columbia, Md.

Квитки по \$10.00 і \$8.00. Замовлення (301) 439-6321 веч.

Спонсорує Парафія св. Трійці, ПУКЦ, Силвер Спрінг, Мд.

ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ Галлупа інформує, на підставі
довжніх дослідів, що приблизно дві треті американців
уважають, що без релігії суспільне життя у З'єднаних
Стейтах Америки було б дуже скомпліковане і серед
народу почався б процес деморалізації. Число осіб, які
релігії знаходять полегшу у розв'язці своїх коженденних
проблем, не змінювалося від 1974 року. З усіх опитаних 1,609
осіб, 65 відсотків спираються у своїй життєвій релігії, а
тільки 15 відсотків назвали релігію „старомодною
інституцією”. Досліди виказали також, що до релігії
повернулось значно більше число кольорових людей, не
тільки негрів, але також азійців, як білого населення.
Для прикладу інститут Галлупа подає, що переведений
подібний опит в 1957 році виказав, що тоді аж 85 відсотків
запитаних вважали, що релігія може допомогти у розв'язці
їхніх проблем.

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ФУНДАЦІЯ

видає твори І. Недільського

Минуло десять літ, як від нас відійшов у Вічність
улюблений композитор чеський, теоретик і шанувальник
всіми громадський діяч сл. п. проф. Іван Недільський.
Щоб вшанувати пам'ять цієї вартісної людини,
наша спільнота зложила і далі складає грошові
пожертви на видання композицій І. Недільського.
Д-р Ігор Соненіцький зредагував вибрані твори
нашого композитора, що є готові до друку.

Список жертводавців на видання творів
І. Недільського:

Замість квітів на могилу сл. п. д-ра Богдана Карановича,
екзекутивного місто-президента Української Муз.
Фундації, датки склали наступні: ВП Пані і Панове:

По \$ 10.00 — Л. Турчак, Л. Дацьківська, М. Герус,
О. Вергановська-Кос, Д. Венке, Валя Калин, Галія
Клим, М. і Н. Ходновські, М. і Т. Угорчак, М. Рав-
ловська.

По \$ 15.00 — І. Крамарчук, Ю. Олесницький, С.
Олесницька ст.

По \$ 20.00 — Д. і С. Кузів, Р. і С. Морози, Е.
Лиско, Я. і О. Галі, С. і С. Ворохи, О. і А. Лис-
нецькі, Т. Угорчак, Г. і А. Венке, В. і Н. Яворські,
Ю. Яремків, Л. і Я. Ткачі, Н. Кмета-Теребус, М.
Юрчук, О. і М. Гельбіг, В. Третьяк, Р. Венке.

По \$ 25.00 — П. і Т. Богданські, М. Фігулос, В.
і Л. Ленціни, М. Вонг, Р. і Г. Плянас.

По \$ 30.00 — А. Сушик.

По \$ 50.00 — Е. і М. Маричак, Я. і О. Чипак,
\$ 100.00 — Л. Явний.

В 15-ліття смерті невідкаланого товариша праці
скрипаль сл. п. проф. Івана Павличака, Українсь-
кий Музичний Інститут Америки в Ньюарку — \$ 50.00.

Замість квітів на могилу сл. п. інж. Володимира
Богачевського зложили члени хору ім. Митрополита
Андрія Шептицького \$ 175.00, а саме: \$ 25 — Л. Ма-
щак; по \$ 15.00 — З. Глоуяк, Н. Пінковський.

По \$ 10.00 — Т. Ластовецька, Ю. Фриз, В. Вита-
нович, Н. Валько, Л. Вуканін, Л. Павлик-Цісик, З.
Дерлиця, В. Вабій, Я. Вілик.

По \$ 5.00 — В. Магоцький, Р. Кушнір, Р. Шуган,
В. Підлуський, О. Дорош, М. Лопатинська.

\$ 75.00 — Л. Мащак в пам'ять своїх родичів о.
Юліана й Ірени та брата інж. Мирослава Мащаків.

\$ 50.00 — А. Чорний в річницю смерті свого ку-
зина сл. п. Евгена Чорня.

\$ 100.00 — В. і М. Пал-
дворі з нагоди свого золотого ювілею (Гратулю-
ємо!).

Е. Курілович-Чапелська замість квітів на мо-
гилу сл. п. Софії Шмеріковської та інж. Адама Шме-
риковського — \$ 5.00, а замість квітів на могилу сл.
п. Ольги Вілостоцької — \$ 15.00 і С. Дурбак \$ 15.00,
сл. п. О. Ващинської — \$ 25.00, сл. п. Н. Мечник —
\$ 20.00, сл. п. Богдана Карановича — \$ 10.00.

Окремо прислали ВПІП: \$ 100.00 — К. Рогозин-
ський; по \$ 50.00 — О. Целевичева, о. В. Жолкевич;
\$ 30.00 — П. Грицак; по \$ 25.00 — В. Худко, М. Цен-
ко; по \$ 20.00 — М. Ласовська-Круж, Ю. Старо-
польська, І. Савицька, В. Яворська, О. Гельбіг; \$ 15.00
— Е. Мельничук; по \$ 10.00 — Г. Коренець, А. Куль-
чицька, Е. Власицька, М. і Д. Ярославич; \$ 8.00 —
Д. Штундер; \$ 5.00 — С. Катамай.

Всім Жертводавцям щиро-сердечна подяка!

Українська Музична Фундація

29-Clinton Terr. Irvington, N.J. 07111

ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ в Північній Кароліні
опублікував деякі дані з довгочасних студій на вживання
алкоголю дорослими і підлітками, які стверджують,
що одна третя усіх середньосхідників має проблему з
алкоголем. Крім того у проголошенні сказано, що ті
стейти, які дозволяють 18-річним юнакам офіційно
купувати алкогольні напитки, мають більшу проблему з
алкоголізмом, як ті стейти, які гостріше контролюють
вживання алкоголю молоддю. Студії також виказали, що
вживання алкоголю хлопцями збільшилося від 1974 року
на 19 відсотків, а дівчатами на 13 відсотків.

СЕМ ЧИРЧ, президент юнії копальняних робітників
заявив кореспондентам, що є добрі вигляди на полаго-
дження справи, уникнення страйку і підписання нового
договору між федеральним урядом і профспілкою, бо
урядові чинники, як також юніні лідери спільно погоди-
лися негайно розпочати розмови у Вашингтоні. Речники
юнії однак заявили, що страйку не можна буде оминати,
якщо до п'ятниці, 27-го березня, не вдасться дійти до
порозуміння і підписання нової угоди. Чирч висловив
надію, що обидві делегації негайно розпочнуть розмови.

ТРИ ДОПОВІДІ У ВАШІНГТОНІ

Вашігтон, Д. К. — В
неділю, 29-го березня ц.р.,
тут в залі українського кра-
йового католицького собо-
ру Пресвятої Родини при
4250 Гервуд роуд, півн. схід,
відбудуться три доповіді о
год. 5-й по полудні. У про-
грамі: д-р Василь Наконеч-
ний — відкриття і вступне
слово, мгр Дарія Дячок —
повіді на тему: Можли-
вості сонячної енергії для
економічного розвитку кра-
їни, адв. Гордон Малік —
„Легальні аспекти радіо-
мовлення і телебачення”,
мгр Олександр Дражньов-
ський — „Українські церкви
і мозаїки в Равенні (Іта-
лія)”. Вступ за добровіль-
ними датками; доповіді вла-
штує Товариство україн-
ських інженерів Америки —
Відділ у Вашингтоні.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА У ФІЛАДЕЛФІЇ

Філадельфія, Па. — Об'є-
днання мистців українців в
Америці (ОМУА), Відділ у
Філадельфії, влаштує
посмертну виставку праць
мистців Володимира Киве-
люка (1898-1976) і Євсевія
Ліпського (1889-1970). Від-
криття виставки відбудеть-
ся в суботу, 28-го березня
ц.р., о год. 3:30 по полудні у
Домі УМСтудії, 2322 Пап-
лер вулиця. Виставка три-
ватиме до 5-го квітня і буде
відкрита в будні від 5-7-ої
год. вечора, суботи і неділі
від 12-6-ої год. Виставку
відкриє вступним словом
Петро Метик голова Від-
ділу ОМУА.



З глибоким смутком повідомляємо наших Членів,
що дня 21-го березня 1981 року, відійшла від нас
у Вічність, після важкої недуги

сл. п.

НАДІЯ з ДЗЕРОВИЧІВ
ЛИТВИНЕНКО

член-основник і довголітній фінансовий секретар
нашого Відділу.

ПОХОРОН у середу, 25-го березня 1981 р., о год. 9:30
ранку з того ж заведення, до церкви св. Юра, а опісля на
український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд
Бруку, Н. Дж.

Опечалений горем Родині Покійної складаємо наше
щире співчуття.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Управа 457 Відділу УНС

Т-ва „Культура”



бл. п.

ІНЖ. БОГДАН РАК

наш член і член організаційної Комісії Інституту — відомий
і заслужений громадянин.

ВШ. Дружині та Родині Покійного висловлює щире співчуття —

Рада Директорів

Українського Інституту Америки



У глибокому смутку сповідаємо наших Рідних і Знайомих,
що в неділю, 22-го березня 1981 р., ввечері, відійшла у Вічність,
приймавши Найсвятіші Тайни,

наша найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.

ВІРА СЕНЕЖАК

ПАНАХИДА у вівторок, 24. березня 1981 р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні
Литвині і Литвин, 16000 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН з церкви св. Івана Хрестителя, в середу, 25-го березня 1981 року, після
заупокійної СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ, о год. 10:30 ранку на український цвинтар св. Андрія в С.
Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

чоловік — ВАСИЛЬ
з доньками — МИРОСЛАВОЮ І ХРИСТИНОЮ
і внуками — МОТРЕЮ, ОЛЕГОМ І ЛЕСЕЮ
та Родина



З великим смутком повідомляємо Друзів і Знайомих, що дня 22-го березня 1981 року,
з волі Божої, відійшов від нас у Вічність, по довгій і тяжкій недугі,
на 76-му році життя, Голова Союзу Земель Соборної України — СП на Америку,
уроджений на Уманщині

бл. п.

ДЕМЕНТІЙ СИДОРОВИЧ
МЕЛЬНИК

ПАНАХИДА — в середу, 25-го березня 1981 року, о год. 6:30 веч. в похоронному за-
веденні П. Яреми в Нью Йорку, Н. Я.

ПОХОРОН — в четвер, 26-го березня 1981 року, о год. 8-й ранку з того ж похоронно-
го заведення на православний цвинтар Свято-Покровського монастиря у Віна Віста, Н. Дж.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Управа
Союзу Земель Соборної України
в Нью Йорку



У глибокому смутку повідомляємо Українську Громаду в ЗСА,
що вранці, у неділю, 22-го березня 1981 року у Нью Йорку,
відійшов у Вічність

св. п.

ДЕМЕНТІЙ СИДОРОВИЧ
МЕЛЬНИК

уроджений на Уманщині, Україна, Провідник СЗСУ — Селянська Партія на ЗСА
та активний суспільно-громадський діяч.

ПАРАСТАС відбудеться в середу, 25-го березня 1981 р., о год. 6:30 веч. в похоронно-
му заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул., Нью Йорк, Н. Я.

ПОХОРОН в четвер, 26-го березня 1981 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного за-
ведення на цвинтар Свято-Покровського монастиря у Віна Віста в Нью Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Рада Прихильників УНРеспубліки

Д-р МАРУСА БЕК,
голова

Інж. ВСЕВОЛОД САЛЕНКО
гол. секретар



Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими,
що 13-го березня 1981 року, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА ВАСИЛЬКІВ

нар. 23-го березня 1912 р. в селі Домаморич, пов. Тернопіль, Україна.

ПОХОВАНИЙ 16-го березня 1981 р. в Лос Анджелес, Кал., на цвинтарі San Fernando
Mission.

Тяжким горем прибиті:

дружина — СОФІЯ
дочка — МАРИЯ ЗАХАРКІВ з мужем ПЕТРОМ
в Україні — син ІРИНЕЙ з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ
внуки — ІРИНА І МИКОЛА
в Лос Анджелес — сестра АННА ТОПОРОВСЬКА
з мужем ІОСИФОМ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЬЮ ЙОРКУ

ділиться сумною вісткою з Членами та всім Українським Громадянством,
що в суботу, 21-го березня 1981 року відійшла від нас у Вічність



бл. п. проф.

НАДІЯ з ДЗЕРОВИЧІВ
ЛИТВИНЕНКО

довголітній член Управи Літературно-Мистецького Клубу, дружина Покійного Сергія
Литвиненка, мистця-скульптора, основоположника і голови ЛМК.

ПАНАХИДА у вівторок, 24-го березня 1981 р., о год. 7-й веч., в похоронному заведе-
нні П. Яреми, а ПОХОРОН в середу, 25 березня ц. р. о год. 9:30 ранку з того ж пох.
заведення до церкви св. Юра в Нью Йорку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечалений Родині, Дружам і Знайомим висловлюємо своє щире глибоке співчуття.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Управа ЛМКлубу

ІЗАБЕЛЮ ПЕРОН, вдову колишнього диктатора Перона і президента після його смерті, аргентинський суд засудив на вісім років тюрми за начебто присвоєння собі двох мільйонів доларів з державної скарбниці. Ці гроші, призначені на допомогу жертв повені та на суспільну опіку, вона доручила перевести на своє приватне conto. Закиди в інших зловживаннях суд відкинув. Ізабеля Перон перебувала під домашнім арештом повних п'ять років, бо арештовано її в березні 1976, відразу після військового перевороту; таким чином їй прислугує право зменшення кари на одну третину, отже незабаром вона може вийти на волю. Після звільнення з арешту її правдоподібно виселять за межі країни без права повороту до Аргентини. Ізабеля Перон виконувала обов'язки президента Аргентини на протязі 21 місяця від дня смерті свого чоловіка Хуана аж до її арешту владою.

Український Народний Союз проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам
на академічний рік 1981-82

Стипендії будуть призначені Стипендією Комісією УНСО-
юзу студентам визначних університетів і коледжів, які є члени-
нами УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ, на основі:

1. Фінансової потреби.
2. Студентських досягнень (оцінок).
3. Активності в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендію, на формулярах, що їх можна набути
в Головному Канцелярії УНСОЮЗУ, слід вносити
до 31-го березня 1981 на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

повідомляє, що

в неділю, 5 квітня 1981 р., о год. 2:30 по пол.
в залі Українського Народного Дому
при дорозі 6 — Н. ВІНДГАМ (Виллімантік)
відбудеться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

з таким порядком нарад:

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіт Управлі і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Удільнення абсолютній уступаючій Управлі
6. Вибір нової Управлі і Контрольної Комісії
7. Доповідь ВАСИЛЯ ОРИХОВСЬКОГО, головного організатора
8. Заняття до представника УНСОЮЗУ
9. Затвердження плану праці на 1981 рік
10. Внески і запити

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної
Управлі, Урядовці і Конвенційні Делегати наступних
Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 207, 253,
254, 277, 350, 370, 387, 390, 414.

У Зборах візьме участь

головний організатор **Василь Оріховський**

За Окружну Управу:

проф. Іван Телюк
почесний голова
Тарас Сливинський
секретар

д-р Михайло Снігурович
голова
Василь Добчанський
касир

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте ОРГАНІЗАТОРОМ УНСОЮЗУ

НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.
Можете починати свою кар'єру, організуючи
спершу свою родину і приятелів.

За інформацією пишіть до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302
Attn: Organizing Dept.

або телефонуйте: (201) 451-2200 (Collect)
або (212) 227-5250

Щоб не було зловмисности

(Продовження зі стор. 2)

наче вони повинні бути до-
поміжними чинниками, зали-
шаючи координацію в ЗСА
приводу УККА, в Канаді
КУК-ві, а в завершенні —
СКВУ...

УНС та інші братські
союзи є організаційними
установами, ціллю яких є
організування членів для
визначеної мети в статуті, а
саме: служіння українсько-
му суспільству через про-
вадження неприхильного
підприємства, за що вони не
платять державних податків.
Кожний член Головно-
го Уряду УНС, зокрема
члени Екзекутиви, як вибрані
керівники установи, повинні
в першу чергу знаходити
час і способи, щоб організувати
найбільше членів, які
можуть бути різно-
го релігійного і політичного
переконання. Вони повинні
також знаходити способи і
методи і способами ведення
української братської
установи, щоб внести
відповідні рішення, корисні
в першу чергу своїй установі.
Речі прості і ясні, але
вони дуже часто забуваються
у щоденній праці УНСО-
юзу...

Силою факту, коли
предсідник братського союзу
стає в провіді іншої коор-
динаційної громадської у-
станови, де є різні політичні
і релігійні суперечності, тоді
він у своїй дії утворює себе
із однією чи другою
спірною групою і переносить
конфлікт на членство
братської установи... (Стаття
в „Свободі“ із 23 листо-
пада 1979 року „УНС на
роздоріжжі“).

Отже, як бачимо сценарій
був описаний і передбачений
на протязі майже десятих
літ, тепер лише на XIII Кон-
гресі, і після нього прийшли
літ актори, щоб відіграти
свою роль.

Коли хочемо вивчити
„що сталося?“ на XIII Кон-
гресі, то мусимо шукати
визначення у ширшій пер-
спективі. Також шукати
нових можливостей, узгля-
нюючи зміни, які застали
в нашому громадському
житті.

Структура УККА стала
тіснувати, щоб можна охо-
пити всі ділянки теперіш-

ньої нашої спільноти в ЗСА.
Теперішній розвиток нашої
громади вимагає більш ди-
ференційної форми, зокре-
ма потрібно узглянути ду-
алістичний розвиток у двох
напрямках, а саме: госпо-
дарському і політичному.
Коли в теперішній ситуа-
ції є тяжко повернутися до
предконгресового стану,
як також дозволити на даль-
ший розподіл громади аж
до низів, — створюючи два
табори: чи не варто засто-
новитися над третьою аль-
тернативою, а саме: визна-
ти представників Сою-
зів до УККА в особах ін-
ших як представників, які
заступали б інтереси сою-
зів і зв'язували про стан пра-
ці ексекутивами союзів.

Сентиментальність і тра-
диціоналізм не може бути
підставою праці наших со-
юзів. Ідеї є дороговказом, а
уміння практичного життя є
дійсністю, що її часом пот-
рібно пристосувати, щоб не
творити застою у громадсь-
кому житті. Із незрозумілих
причин, ми стараємось га-
сити вогонь вогнем, коли
потрібно гасити вогонь во-
дою, або іншим засобом.
Що було добре в минулому,
не все є корисне тепер і в
майбутньому.

Дальше О. Труш пише:
„Ба що більше, вважаємо
за відповідне ствердити, що
становище д-ра Фліса і Ек-
зекутиви УНС, що його во-
ни зайняли відносно подій
на XIII Конгресі у Філадель-
фії і після нього, є правиль-
ні, а це підтримує цілий ряд
ухвал Відділів УККА, по-
одиноких складових органів
займ у системі УККА і ряд
статей в українській пресі“.

Чи О. Трушев є відомо,
що декілька Відділів УККА
і Відділів УНС надіслали
свої заяви, які не поділяють
становища Екзекутиви
УНС? Не вважаючи на це,
що ми пишемо, що нарід
повинен знати, то „Свобода“
та інші союзові газети
вважають за відповідне про-
мовчати другий бік медалі.
Автор сам після Конгресу
написав статтю п.з.: „А що
далі?“, але отримав відпо-
відь, що „стаття не надасть-
ся до друку“.

І. Телюк

Вунсакет і околиця!

В неділю, 5 квітня 1981 р., о год. 1-й по пол.

у парафіяльній залі УПЦеркви св. Михайла
при 540 Гарріс Авеню, ВУНСАКЕТ, Род Айленд
відбудеться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управлі та Уря-
довці і Конвенційні Делегати на 29-ту Конвенцію УНС
наступних Відділів:

73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон
і 206, 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт з діяльності Окружної Управлі;
2. Вибір Окружної Управлі;
3. План праці на 1981 рік.

У зборах візьме участь

Марія Душник, заст. голов. предсідника УНС

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Америка і царська Росія

(Продовження зі стор. 2)

ційно звернулася до ЗСА з
пропозицією дипломатич-
ної акції на користь Поль-
щі. Лінколн рішуче відмо-
вився.

Літом і восени 1863 року,
коли війна ставала все
більш можливою, біля бе-
регів Америки з'явилися
два ескадри російських во-
єнних кораблів. До Нью
Йорку приплила ескадра з
Тихого океану і також до
Сан-Франциско. З цієї причи-
ни повстала у ЗСА велика
радість. Міністр флоту
ЗСА з поспіхом заявив, що
„присутність наших вождів
ескадри, яка належить до
Його Величності, може бу-
ти тільки причиною радості
і щастя для американців“.

Дружина президента Лін-
колна виявила велике здо-
волення, коли її під час ог-
лядин російських кораблів
надзвичайно прихильно зу-
стріли. Цілком зрозуміло,
що ця подія викликала здо-
волення і незадоволення в
європейських урядах. По-
чала неспокоєна радість,
яку трудно зрозуміти
— постійні маніфестації ро-
сійсько-американської „дру-
жини“ балі, перегляди війсь-
ка, гоїні обіди, радісні тос-
ти.

Російських моряків при-
няв у Білому Домі прези-
дент Лінколн. На російські
кораблі прийшли амери-
канські сенатори і посли з
родинами. Московські ко-
раблі стояли в американсь-
ких портах сім місяців.

Після атентату на царя з
висловом співчуття і радості,
що атентат не вдался,
американці послали в Ро-
сію два воєнні кораблі. Ра-
дість почалася також серед
москвітів — бенкет, тости,
наївні „восторжоніє“ про-
мови. Капітан кораблів
приняв цар Олександр.
„Дружба“ Росія — ЗСА ма-
ла бути „вічна“. Амери-
канці відвідали Москву, Ниж-
ній Новгород, Кострому,
Углич і Твер. Всюди їх
„торжественно вітали. Ро-
сійська преса також незви-
чайно раділа.

У тій обабічній радості,
тріумфові, ненормальному
союзів двох урядів діамет-
рально протилежного ха-
рактеру, вражас за амери-
канського боку повне нерозу-
міння Росії, яка вшала де-
кабристів, кидала на дуби
злочинців без доказу на них
вини і суду, катувала ареш-
тованих, виривала ніздрі,
виривала язика (за клевету),
била батогами і тавру-

вала як худобу перед зас-
ланням на Сибір.

1867 року російський уря-
д продав Америці за сім
мільйонів дол. Аляску. Чер-
вона Москва не перестала
переживати цю подію. Та не-
має нічого вічного, немає
вічної приязні між людьми,
ані між урядами та народами.
Прийшов кінець російсь-
ко-американській ідилії.
Сталося це у 80-их роках
XIX сторіччя. Історія пов-
торюється як фарс. Причин
до того було дві — антисе-
мітизм російського уряду
та агресивна колоніальна
політика Петербургу на Да-
лекому Сході. На початку
80-их років в Росії, зокрема
як тоді казали в Юго-запа-
дному краї, в Україні було
кілька погромів, спровоко-
ваних урядом. Погроми ви-
кликали масовий приїзд жи-
дів до ЗСА. Вони привезли
зі собою ворожість та нена-
висть до Росії. Постає довгий
дипломатичний конфлікт
між Росією та ЗСА.

Погроми 1903 року (Ки-
шинів), де було вбито 45
жидів і погроми 1905-06
років, знову викликали нову
хвилю еміграції до З'єд-
наних Штатів Америки. У
наслідок цього парламент
ЗСА демонстративно уне-
важив торговий договір з
1832 року.

Дж. Кеннон написав твір
про заслання на Сибір і, на
думку Петербургу, дуже
перебільшив справу.

За час революції 1905 ро-
ку в Росії до голосу прийш-
ли праві групи (реакція на
революцію), які вважали
Америку ізраїльським царст-
вом. Нова на той час течія
марксизму також вважала
ЗСА ворожими Росії. Цар
Микола II вважав за потріб-
не, заявити, що відносини зі
ЗСА залишаються добри-
ми, але американці вже не
вірні. Агресія Росії на
Далекому Сході продовжу-
валася, захоплено Ляоду-
нський півострів, Порт
Артур і окуповано Манджу-
рію.

Тимчасовий уряд відно-
сився зі симпатією до ЗСА,
але він існував недовго.
Коли до влади прийшли
більшовики з ідеєю всевіт-
ньої союзової республіки,
відносини кардинально змі-
нилися. Ленін гістерично
лаяв Америку, називаючи
американський імперіалізм
звірем, який загине так же
само як кайзерівська Ні-
меччина.

Сиракузи у поклоні Патріярхові

Заходами місцевого Від-
ділу Патріярхального То-
варства у неділю, 8-го бе-
резня цього року, відбуло-
ся вчорішнє відзначення 89-
річчя народження Блажен-
нішого Патріярха Йосифа.

Концерт відбувся у цер-
ковній школі св.І.Хрестите-
ля, яку на той час прикра-
сили портретом Ювілята.
Біля портрету виднів золо-
тий напис: 1892-1981.

Святочну програму від-
крила коротким словом го-
лова сиракузького Відділу
Патріярхального Товари-
ства д-р Галина Кляуфас.
Мистецьку частину програ-
ми почав хор церкви св.І.
Хрестителя під керівницт-
вом мгр Марусі Качмар
виконанням пісні - молит-
ви „Отче наш“ муз. Леон-

товича. Після співу сліду-
вала деклямація „Молитва
за Патріярха“ у виконанні
учениць-пластунки „Оксани
Дупляк. На маргінесі слід
згадати, що Оксана вивча-
ла цю молитву з нагоди 88-
ліття Патріярха і полюбил-
а її настільки, що відтоді від-
мовляє її щоденно разом з
іншими молитвами.

Святочне, палке та звору-
шливе слово про Велико-
го Сина української церкви
і нашого поневоленого на-
роду сказав мгр Ілля Гиро-
децький. Він в основному
обговорив десять найважли-
віших діл-заслуг велико-
го мученика, будівничого та
оборонця Української По-
місної Католицької Церкви
— Блаженнішого Патріярха
Йосифа Сліпого. Доповідь
була переконлива, вичерп-
на і будуча. Присутні на-
городили її бурхливими оп-
лесками.

Після доповіді сиракузь-
кі бандуристи студентки-
сестри Уляна і Христина
Кляуфас по-мистецьки ви-
конали старослов'янський
кант „Потоп“, муз. Степо-
вого. Коли ж затихли звуки
бандур, на сцені з'явився
маестро Євген Курило з ре-
цитацією поезії „В храмі
св.Юра“ В.Лепкого. Ма-
естро Курило виконує поет-
ичні твори з тонким відчу-
ттям змісту слова та зі си-
лою переконання. Здається,
що автор поезії не міг ба-
жати кращого виконання
своїх слів-думок, ніж знай-
шов в особі нашого гостя —
мистця слова з Бінгемпто-
ну.

На закінчення програми
церковний хор виконав піс-
ню „Свят, свят, свят“ муз.
Кошиця, а всі присутні разом
проспівали Ювілятові шире
многочислє.

На концерті було біля 100
осіб, в тому — о.мнтра Ва-
силь Середович та Сестри-
монахині.

Микола Дупляк

Патріярше свято в Озон Парку

Громада Озон Парку
об'єднала цюгоричні
святкування з нагоди 89-річ-
чя Патріярха Йосифа дуже
урочисто. Тиждень перед
урочинами, за ініціативою
Відділу Патріярхального
Товариства, громада
вислала особисті побажан-
ня до Риму, а в неділю, 22-
го лютого цього року, о.
крин. Л.Мудрий відправив
Благодарственну Святу
Літургію у наміренні
Патріярха Йосифа, а вірні
на заклик стемфордського
ординарія в окремих ковер-
тах зложили свій дар любо-
ві до Блаженнішого Патрі-
ярха.

Пополудні того ж дня
Відділ Патріярхального То-
ва влаштував академію, яка
відбулася у церковній залі в
Озон Парку. Програма
академії була дбайливо під-
готовлена та виконана
власними силами, що зали-
шило миле враження. Свято
започаткував місцевий
церковний хор під дир.
проф.Т.Білостоцького мо-
литвою „Отче наш“ муз.М.
Вербичського.

Свято відкрив голова Від-
ділу Патріярхального То-ва
Роман Крупка, який у
своєму короткому слові
згадав найважливіші події з
життя Патріярха Йосифа,
котрі було тісно пов'язане з
долею і долею українсь-
кого народу. Постає нашо-
го Патріярха — це для нас
світло серед темряви, яке
вказує нам і вказуватиме
грядущим поколінням шлях
до нашої великої і світлої
мети. Доповідь про Патрі-
ярха виколося проф. Воло-
димир Барагура, який у
своєму слові звернувся спе-
ціальну увагу на найважли-
віші події у житті Патріярха,
а саме — студії, як у
Богословській Академії,
так і закордонно, висвяче-
ння у священний стан,
ректор Богословської Ака-
демії, висвячення на Архи-
єпископа й Митрополита
Львівського й всієї Русі з
правом наслідства Слуги
Божого Андрія Шептиць-
кого; час праці як Митропо-
лит Львівський; ліквіда-
ція Української Католиць-
кої Церкви, заслання, 18-річ-
на каторга у сибірських
тайгах та врешті звільне-
ння та приїзд до Риму.

Перший виступ Патріяр-
ха Йосифа на II Ватикансь-
кому Соборі, на якому со-
борові отці вітали його, як
підвищення віри довгими
оплесками, та вставанням
із місць. На цьому Соборі
наш Патріярх виступив з
домоганням повернути
належний українській
Церкві статус патріярхату.
На скликанім ним соборі
українських Владик його
обирають Патріярхом
Львівським та всієї Русі. І
тут прийшов перший зустр.
з Римською курією для
східних церков.

Наш Патріярх працює
далі, об'їжджає усі українсь-
кі поселення, переводить
потрібні реформи в наші
церкви, основує Товариство
„Св.Софія“, завдання якого
— засобити нашу церкву
потрібними фондами; від-
куповує церкву святих Сер-
гія і Вахша, будує Собор свя-
тої Софії, Український Ка-
толицький Університет та
інше. Дещо краще справа
представляється зараз.
Останні два собори є най-
рашчим доказом того, що
невиспуха праця нашого
Патріярха поволі починає
давати овочі. І хоча це не
все так, як цього бажає
Патріярх, але все таки його

у ЛМКЛЮБІ
ДОПОВІДАТИМЕ Д-Р
ЙОСИП ОРИШКЕВИЧ

Нью Йорк, Н. Й. — Із
Літературно-Мистецького
Клубу повідомляють, що в
п'ятницю, 27-го березня ц.р.
в год. 7-й вечора, тут у
приміщенні цього Клубу,
при 136 Друга авеню, виго-
лосить розповідь д-р Йосип
Оришкевич на тему „Вели-
кдень у Святій Землі“.

Розповідь ілюструвати-
муть кольорові прозирки.
Після неї — питання, відпо-
віді, дискусія.

УВАН ВШАНУЄ
ШЕВЧЕНКА

Нью Йорк, Н. Й. — Укра-
їнська Вільна Академія На-
ук у ЗСА відбуде тут в неді-
лю, 29-го березня ц.р., о
год. 2-й по полудні у влас-
ному приміщенні при 206
Захід 100-та вулиця — науко-
ве засідання присвячене Ше-
вченським Дням. У про-
грамі: Юрій Лаврінченко —
„Подорож в Шевченків
край (спогади і думки).“

Великодня Кераміка,
ІНКРУСТОВАНА РІЗЬБА,
ПИСАНКИ.

REAL ESTATE

ROMAN RYCHOK

REAL ESTATE & INSURANCE

1339 Springfield Avenue

Irvington, N.J. 07111

АСЕКУРЕМО

авта, будинки, катні речі,
дорожчості, бізнес...

від вогню, грабунків, осо-
бистої відповідальності
(liability). Потрібні інфор-
мації подати:

ПЕТРО РИЧОК

закончений агент і
брокер — (201) 373-8434

(201) 373-6453

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обснуга ШЦІРА і ЧЕСНА
our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавд
Брукліні і переїзненням тіл
в Останків з різних країн
світу

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J.

ESsex 5-5555

New Branch

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА